

Civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu apkalpes locekļu sertificēšanas noteikumi

Izdoti saskaņā ar likuma "Par aviāciju" 30.panta otro daļu un 32.panta piekto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. prasības civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu apkalpes (turpmāk – lidojumu apkalpe) locekļa apliecības saņemšanai un tās derīguma termiņa uzturēšanai;
- 1.2. prasības lidojumu apkalpes locekļa atbilstošas kvalifikācijas atzīmes iegūšanai un tās derīguma termiņa uzturēšanai.

2. Noteikumos lietotie termini:

2.1. studentpilots – persona, kura saņēmusi studentpilota apliecību, kas dod tiesības lidojumu instruktora uzraudzībā veikt mācību lidojumus Latvijas Republikas gaisa telpā ar mācību lidojumiem paredzētu gaisa kuģi saskaņā ar Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu mācību programmu;

2.2. amatierpilots – persona, kura saņēmusi amatierpilota apliecību ar atbilstošu kvalifikācijas atzīmi, kas dod tiesības veikt nekomerciālus lidojumus:

2.2.1. ar gaisa kuģiem, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 20.februāra Regulas (EK) Nr. [216/2008](#) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu [91/670/EEK](#), Regulu (EK) Nr. [1592/2002](#) un Direktīvu [2004/36/EK](#) (turpmāk – regula Nr. [216/2008](#)), II pielikumā (izņemot "d" un "i" apakšpunktā minētos gaisa kuģus);

2.2.2. ar viendzinēja virzuļu sauszemes lidmašīnu, kura paredzēta ne vairāk kā četrām personām un kuras maksimālā sertificētā pacelšanās masa nav lielāka par 2000 kilogramiem;

2.2.3. ar viendzinēja virzuļu hidrolidmašīnu, kura paredzēta ne vairāk kā četrām personām un kuras maksimālā sertificētā pacelšanās masa nav lielāka par 2000 kilogramiem;

2.2.4. ar helikopteru, kurš paredzēts ne vairāk kā četrām personām un kura maksimālā sertificētā pacelšanās masa nav lielāka par 2000 kilogramiem;

2.2.5. ar mazās grupas gaisa balonu, kurā var atrasties ne vairāk kā četras personas;

2.2.6. ar motoplanieri (izņemot sertificētu motoplanieri);

2.2.7. ar sertificētu motoplanieri, kura maksimālā sertificētā pacelšanās masa nav lielāka par 2000 kilogramiem;

2.3. privātpilots – persona, kura saņēmusi privātpilota apliecību ar atbilstošu kvalifikācijas atzīmi, kas dod tiesības veikt nekomerciālus lidojumus:

2.3.1. ar dirižabli;

2.3.2. ar planieri, motoplanieri vai sertificētu motoplanieri;

2.3.3. ar mazās, vidējās vai lielās grupas gaisa balonu;

2.4. lidotājs stūrmanis – persona, kura saņēmusi lidotāja stūrmaņa apliecību ar atbilstoša gaisa kuģa tipa kvalifikācijas atzīmi, kas dod tiesības ekspluatēt navigācijas iekārtas un veikt navigācijas uzdevumus gaisa kuģa kapteiņa vadībā;

2.5. lidotājs inženieris – persona, kura saņēmusi lidotāja inženiera apliecību ar atbilstoša gaisa kuģa tipa kvalifikācijas atzīmi, kas dod tiesības ekspluatēt gaisa kuģa iekārtas un aprīkojumu gaisa kuģa kapteiņa vadībā;

2.6. lidotājs radiotelefonta operators – persona, kura saņēmusi lidotāja radiotelefonta operatora apliecību ar atbilstoša gaisa kuģa tipa kvalifikācijas atzīmi, kas dod tiesības ekspluatēt gaisa kuģa radio, elektroiekārtas un aprīkojumu gaisa kuģa kapteiņa vadībā;

2.7. lidojumu instruktora uzraudzība – uzraudzība, ko lidojumu instruktors īsteno, atrodoties uz zemes un dodot nepieciešamos norādījumus personai, kas veic lidojumu ar gaisa kuģi;

2.8. lidotāja dienasgrāmata – dokuments, kurā lidojumu apkalpes loceklis ieraksta informāciju par visiem pilota statusā veiktajiem lidojumiem;

2.9. gaisa balona klase – gaisa balonu iedalījums, ņemot vērā lidojuma nodrošināšanai nepieciešamo pacelšanas spēju. Gaisa balonus iedala šādās klasēs:

2.9.1. karstā gaisa balons;

2.9.2. gāzes balons;

2.10. gaisa balonu grupa – gaisa balonu iedalījums atkarībā no to izmēra un apvalka ietilpības. Gaisa balonus iedala šādās grupās:

2.10.1. mazo gaisa balonu grupa (S) – karstā gaisa baloni, kuru maksimālais apvalka tilpums ir mazāks par 3400 kubikmetriem, un gāzes baloni, kuru maksimālais apvalka tilpums ir mazāks par 1200 kubikmetriem;

2.10.2. vidējo gaisa balonu grupa (M) – karstā gaisa baloni, kuru apvalka tilpums ir no 3401 līdz 6000 kubikmetriem vai no 6001 līdz 10500 kubikmetriem;

2.10.3. lielo gaisa balonu grupa (L) – karstā gaisa baloni, kuru apvalka tilpums ir lielāks par 10500 kubikmetriem;

2.11. maršruta lidojums – lidojums ārpus lidlauka satiksmes zonas, kura laikā gaisa kuģa pilots (lidojumu apkalpe), izmantojot attiecīgus ģeometriskos, topogrāfiskos un radionavigācijas līdzekļus, nosaka gaisa kuģa pozīciju un lidojuma virzienu no viena lidlauka uz citu lidlauku vai lidojumu kartē izvēlēto punktu. Par maršruta lidojumu neuzskata lidojumu starp lidlaukiem, kas atrodas tiešas redzamības rādiusā;

2.12. mācību lidojums – studentpilota vai lidojuma apkalpes locekļa saskaņā ar Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu mācību programmu veikts lidojums, lai apgūtu un pilnveidotu gaisa kuģa pilotēšanas, navigācijas un drošai lidojumu veikšanai nepieciešamās iemaņas un prasmes;

2.13. patstāvīgais mācību lidojums – mācību lidojums, kura laikā studentpilots vai lidojuma apkalpes loceklis pilotē gaisa kuģi lidojumu instruktora uzraudzībā.

3. Noteikumi attiecas uz studentpilotiem, privātpilotiem (izņemot tos studentpilotus un privātpilotus, kuri pretendē uz lidojumu apkalpes locekļa apliecības saņemšanu atbilstoši regulas Nr. [216/2008](#) 7.panta prasībām) un šādiem lidojumu apkalpes locekļiem:

3.1. amatierpilots;

3.2. lidotājs stūrmanis;

3.3. lidotājs inženieris;

3.4. lidotājs radiotelefonta operators.

4. **Lidojuma apkalpes locekļa apliecību (1.pielikums) izsniedz** un tās derīguma termiņu pagarina, kā arī atbilstošu kvalifikācijas atzīmi piešķir un tās derīguma termiņu pagarina valsts aģentūra "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra).

5. **Saskaņā ar šiem noteikumiem** Civilās aviācijas aģentūra piešķir kvalifikācijas atzīmi, kas dod tiesības lidojuma apkalpes locekļa apliecības turētājam veikt lidojumus ar noteiktu gaisa kuģi. Atbilstoši šiem noteikumiem Civilās aviācijas aģentūra piešķir:

5.1. amatierpilota kvalifikācijas atzīmi lidojumam ar šādiem gaisa kuģiem:

5.1.1. LAPL (A) SEPL – viendzinēja virzuļu sauszemes lidmašīna;

5.1.2. LAPL (TMG) – sertificēts motoplanieris;

5.1.3. LAPL (A) SEPS – viendzinēja virzuļu hidrolidmašīna;

5.1.4. LAPL (ULAL) – ultravieгла sauszemes lidmašīna;

5.1.5. LAPL (ULAS) – ultravieгла hidrolidmašīna;

5.1.6. LAPL (H) – helikopters;

5.1.7. LAPL (GYR) – žiroplāns;

5.1.8. LAPL (B) – mazās grupas gaisa balons;

5.1.9. LAPL (S) – planieris un motoplanieris;

5.1.10. LAPL (HG) – deltaplāns;

5.1.11. LAPL (MHG) – motodeltaplāns;

5.2. privātpilota līmeņa kvalifikācijas atzīmi lidojumam ar šādiem gaisa kuģiem:

5.2.1. BPL (S) – mazās grupas gaisa balons;

5.2.2. BPL (M) – vidējās grupas gaisa balons;

5.2.3. BPL (L) – lielās grupas gaisa balons;

5.2.4. SPL – planieris, motoplanieris vai sertificēts motoplanieris;

5.2.5. PPL (As) – dirižablis.

6. Lidojumu apkalpes loceklis var iegūt:

6.1. šādas papildu kvalifikācijas atzīmes:

6.1.1. NR – nakts lidojumi;

6.1.2. ABTR – akrobātiskie lidojumi;

6.1.3. SPTR – planiera buksēšana;

6.1.4. BRTR – plakāta vilkšana;

6.2. šādas instruktora kvalifikācijas atzīmes:

6.2.1. lidojumu instruktors;

6.2.2. lidotāja stūrmaņa instruktors;

6.2.3. lidotāja inženiera instruktors;

6.2.4. lidotāja radiotelefona operatora instruktors.

7. Studentpilota apliecības derīguma termiņš ir pieci gadi.

8. Amatierpilota un privātpilota apliecības derīguma termiņš ir pieci gadi, bet apliecībā norādītās kvalifikācijas atzīmes (izņemot instruktora kvalifikācijas atzīmi) derīguma termiņš ir divi gadi.

9. Lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera un lidotāja radiotelefona operatora apliecības derīguma termiņš ir pieci gadi, bet apliecībā norādītās kvalifikācijas atzīmes (izņemot instruktora kvalifikācijas atzīmi) derīguma termiņš ir viens gads.

10. Instruktora kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņš ir trīs gadi.

11. Lai atjaunotu kvalifikācijas atzīmi (izņemot instruktora kvalifikācijas atzīmi) pēc tās derīguma termiņa beigām, amatierpilots un privātpilots izpilda šādas prasības:

11.1. ja kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņš beidzies mazāk nekā pirms 12 mēnešiem, amatierpilots un privātpilots nokārto praktisko eksāmenu ar attiecīgas kategorijas (klases, tipa) gaisa kuģi Civilās aviācijas aģentūras norīkota eksaminētāja uzraudzībā;

11.2. ja kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņš beidzies agrāk nekā pirms 12 mēnešiem:

11.2.1. Civilās aviācijas aģentūras norīkotais eksaminētājs pārliecinās par amatierpilota un privātpilota teorētiskajām zināšanām šādās jomās:

11.2.1.1. ekspluatācijas procedūras;

11.2.1.2. lidojuma raksturojumi un plānošana;

11.2.1.3. vispārīgās zināšanas par attiecīgo gaisa kuģi;

11.2.1.4. navigācija;

11.2.2. pēc teorētisko zināšanu pārbaudes amatierpilots un privātpilots nokārto praktisko eksāmenu ar attiecīgas kategorijas (klases, tipa) gaisa kuģi Civilās aviācijas aģentūras norīkota eksaminētāja uzraudzībā.

12. Amatierpilots un privātpilots, kurš ieguvis kvalifikācijas atzīmi diviem dažādiem gaisa kuģa tipiem vienā kategorijā vai klasē, nākamo gaisa kuģa tipu šajā kategorijā vai klasē apgūst, veicot nepieciešamos iepazīšanās lidojumus kopā ar lidojumu instruktoru.

13. Katru studentpilota un lidojumu apkalpes locekļa veikto lidojumu ieraksta lidotāja dienasgrāmatā ne vēlāk kā pirms nākamās dienas lidojuma uzsākšanas. Lidojumu instruktors parakstās lidotāja dienasgrāmatā pie attiecīgā ieraksta, ja lidojums veikts kopā ar lidojumu instruktoru vai lidojumu instruktora uzraudzībā.

14. Ja Civilās aviācijas aģentūra saskaņā ar likuma "Par aviāciju" 6.pantu anulē lidojumu apkalpes locekļa apliecību, lidojumu apkalpes locekļa pienākums ir triju darbdienu laikā pēc attiecīgā paziņojuma saņemšanas nodot apliecību Civilās aviācijas aģentūrā.

2. Prasības studentpilota apliecības saņemšanai

15. Studentpilota apliecību var iegūt persona, kura ir sasniegusi 16 gadu vecumu.

16. Lai iegūtu studentpilota apliecību, persona iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā šādus dokumentus:

16.1. iesniegumu, kurā iekļauj šo noteikumu 2.pielikumā minēto informāciju;

16.2. pases kopiju;

16.3. derīgu pirmās vai otrās klases veselības apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu, ja veselības apliecība saņemta citā valstī);

16.4. apliecinājumu, ka persona apguvusi Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu mācību programmu;

16.5. vismaz viena vecāka vai aizbildņa notariāli apliecinātu piekrišanu studentpilota apliecības saņemšanai, ja šo noteikumu 16.1.apakšpunktā minēto iesniegumu iesniedz persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu.

17. Persona, kas pretendē uz studentpilota apliecību par tiesībām pilotēt gaisa kuģi, kura maksimālā pacelšanās masa nav lielāka par 495 kilogramiem, šo noteikumu 16.3.apakšpunktā minētā dokumenta vietā var iesniegt derīgu B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja medicīnisko uzzīņu, kura izsniegta bez ierobežojumiem vai ar ierobežojumu "brilles".
18. Civilās aviācijas aģentūra piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 16. un 17.punktā minēto dokumentu saņemšanas pieņem lēmumu par studentpilota apliecības izsniegšanu vai par atteikumu izsniegt apliecību. Studentpilota apliecībā norāda tā gaisa kuģa kategoriju, klasi, grupu vai tipu, ar kuru studentpilots veiks mācību lidojumus.
19. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt studentpilota apliecību, ja persona nav iesniegusi kādu no šo noteikumu 16. un 17.punktā minētajiem dokumentiem.
20. Persona pirms studentpilota apliecības saņemšanas samaksā par attiecīgo Civilās aviācijas aģentūras maksas pakalpojumu un iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā samaksu apliecinošu dokumentu.
21. Studentpilots patstāvīgu mācību lidojumus veic lidojumu instruktora uzraudzībā. Patstāvīgu lidojumu laikā gaisa kuģi aizliegts atrasties trešajām personām.

3. Prasības amatierpilota apliecības un kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

3.1. Vispārīgās prasības

22. Amatierpilota apliecību ar vienu vai vairākām šo noteikumu 5.1.apakšpunktā minētajām kvalifikācijas atzīmēm var iegūt persona, kura sasniegusi 16 gadu vecumu.
23. Lai iegūtu amatierpilota apliecību, persona:
- 23.1. iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā iesniegumu, kurā iekļauj šo noteikumu 2.pielikumā minēto informāciju. Iesniegumam pievieno šādus dokumentus:
- 23.1.1. pases kopiju;
- 23.1.2. derīgu pirmās vai otrās klases veselības apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu, ja veselības apliecība saņemta citā valstī);
- 23.1.3. vismaz viena vecāka vai aizbildņa notariāli apliecinātu piekrišanu amatierpilota apliecības saņemšanai, ja šo noteikumu 23.1.apakšpunktā minēto iesniegumu iesniedz persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu;
- 23.2. apgūst Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu attiecīgu amatierpilota mācību programmu;
- 23.3. nokārto Civilās aviācijas aģentūrā teorētisko eksāmenu un praktisko eksāmenu (lidojumu prasmes pārbaudi).
24. Persona, kas pretendē uz amatierpilota apliecību par tiesībām pilotēt gaisa kuģi, kura maksimālā pacelšanās masa nav lielāka par 495 kilogramiem, šo noteikumu 23.1.2.apakšpunktā minētā dokumenta vietā var iesniegt derīgu B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja medicīnisko uzzīņu, kura izsniegta bez ierobežojumiem vai ar ierobežojumu "brilles".
25. Personai, kas pretendē uz amatierpilota apliecību, nav nepieciešams apgūt šo noteikumu 23.2.apakšpunktā minēto amatierpilota mācību programmu, ja tā iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā dokumentu, kas apliecina faktu par līdzvērtīgas un kompetentas iestādes apstiprinātas amatierpilota mācību programmas apgūšanu kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm.
26. Ja uz amatierpilota apliecību pretendē komercpilots, avioliñiju transporta pilots vai privātpilots, Civilās aviācijas aģentūra pilnā apjomā ieskaita viņa nolidojumu stundas, kas veiktas ar tās pašas kategorijas gaisa kuģi.
27. Ja iesniegumā norādīta nepilnīga informācija vai nav iesniegti visi dokumenti, kas apliecina personas atbilstību šo noteikumu 23., 24. un 25.punktā minētajām prasībām, Civilās aviācijas aģentūra rakstiski pieprasa personai 10 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas precizēt sniegto informāciju un iesniegt trūkstošos dokumentus. Jautājumu par amatierpilota apliecības piešķiršanu izskata pēc precizētās informācijas un dokumentu saņemšanas.
28. Civilās aviācijas aģentūra 20 dienu laikā pēc šo noteikumu 23.1.apakšpunktā minētā iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par amatierpilota apliecības izsniegšanu ar atbilstošu kvalifikācijas atzīmi vai par atteikumu izsniegt apliecību.
29. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt amatierpilota apliecību, ja persona neizpilda šo noteikumu 27.punktā minētās prasības.
30. Persona pirms amatierpilota apliecības saņemšanas samaksā par attiecīgo Civilās aviācijas aģentūras maksas pakalpojumu un iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā samaksu apliecinošu dokumentu.

3.2. Prasības LAPL (ULAL), LAPL (ULAS), LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS vai LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

31. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (ULAL), LAPL (ULAS), LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS vai LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmi, persona nolido vismaz 30 mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa vai klases lidmašīnu vai sertificētu motoplanieri, tajā skaitā:
- 31.1. 15 stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instrukturu;
- 31.2. sešas stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā, no tām trīs stundas ir maršruta lidojumi, no kuriem viens maršruta lidojums nav īsāks par 150 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.
32. Ja personai, kas pretendē uz amatierpilota apliecību ar LAPL (ULAL), LAPL (ULAS), LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS vai LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmi, ir citas kategorijas gaisa kuģa pilota apliecība (izņemot gaisa balona pilota apliecību), šo noteikumu 31.punktā (izņemot 31.2.apakšpunktu) noteikto mācību lidojumu stundu skaitu var samazināt līdz 10 % no personas kopējā nolidoto stundu skaita kapteiņa statusā, bet ne vairāk par divām mācību lidojumu stundām kopā ar lidojumu instrukturu un trijām mācību lidojumu stundām no kopējā stundu skaita.
33. Ja amatierpilots, kas ieguvis apliecību ar LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmi, pretendē uz LAPL (A) SEPL kvalifikācijas atzīmi, viņš nolido ne mazāk kā trīs mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa vai klases lidmašīnu, veic 10 pacelšanās un nosēšanās manevrus kopā ar lidojumu instrukturu un 10 pacelšanās un nosēšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā, ja pēc LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmes saņemšanas amatierpilots ieguvis vismaz 24 lidojumu stundu pieredzi ar sertificētu motoplanieri.
34. Šo noteikumu 31.punktā minētās prasības nepiemēro amatierpilotam, kas ieguvis apliecību ar LAPL (S) kvalifikācijas atzīmi un pretendē uz LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmi. Lai iegūtu LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmi, amatierpilots:
- 34.1. ar sertificētu motoplanieri nolido ne mazāk kā sešas mācību lidojumu stundas, tajā skaitā četras stundas kopā ar lidojumu instrukturu;
- 34.2. veic vienu maršruta lidojumu, kas nav īsāks par 150 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.

3.3. Prasības LAPL (H) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

35. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (H) kvalifikācijas atzīmi, persona nolido ne mazāk kā 40 mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa helikopteri, tajā skaitā:

35.1. 20 stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;
35.2. 10 stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā, no tām piecas stundas ir maršruta lidojumi, no kuriem viens maršruta lidojums nav īsāks par 150 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.

36. Ja personai, kas pretendē uz amatierpilota apliecību ar LAPL (H) kvalifikācijas atzīmi, ir citas kategorijas gaisa kuģa pilota apliecība (izņemot gaisa balona pilota apliecību), šo noteikumu 35.punktā (izņemot 35.2.apakšpunktu) noteikto mācību lidojumu stundu skaitu var samazināt līdz 10 % no personas kopējā nolidoto stundu skaita kapteiņa statusā, bet ne vairāk par divām mācību lidojumu stundām kopā ar lidojumu instruktoru un trijām mācību lidojumu stundām no kopējā stundu skaita.

3.4. Prasības LAPL (S) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

37. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (S) kvalifikācijas atzīmi, persona:

37.1. nolido ne mazāk kā 12 mācību lidojumu stundas ar planieri vai motoplanieri, tajā skaitā:

37.1.1. astoņas stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;

37.1.2. divas stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā;

37.2. veic 40 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

37.3. veic vienu maršruta lidojumu, kas nav īsāks par 50 kilometriem, lidojumu instruktora uzraudzībā vai vienu maršruta lidojumu, kurš nav īsāks par 100 kilometriem, kopā ar lidojumu instruktoru.

38. Šo noteikumu 37.1.1.apakšpunktā minētās prasības nepiemēro personām, kuras, lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (S) kvalifikācijas atzīmi, ir nolidojušas septiņas mācību lidojumu stundas ar sertificētu motoplanieri kopā ar lidojumu instruktoru.

39. Ja personai, kas pretendē uz amatierpilota apliecību ar LAPL (S) kvalifikācijas atzīmi, ir citas kategorijas gaisa kuģa pilota apliecība (izņemot gaisa balona pilota apliecību), šo noteikumu 37.1.apakšpunktā (izņemot 37.1.1. un

37.1.2.apakšpunktu) noteikto mācību lidojumu stundu skaitu var samazināt līdz 10 % no personas kopējā nolidoto stundu skaita kapteiņa statusā, bet ne vairāk par trijām mācību lidojumu stundām no kopējā stundu skaita.

40. Lai persona būtu tiesīga veikt lidojumus, viņa papildus šo noteikumu 37.punktā noteiktajām prasībām:

40.1. apgūst vienu no šādām planiera pacelšanās metodēm:

40.1.1. planiera pacelšanās ar vinču, veicot ne mazāk kā 10 pacelšanās manevrus kopā ar lidojumu instruktoru un piecus patstāvīgus pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā;

40.1.2. planiera pacelšanās, velkot planieri aiz lidmašīnas vai automašīnas, veicot ne mazāk kā piecus pacelšanās manevrus kopā ar lidojumu instruktoru un piecus patstāvīgus pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā;

40.1.3. planiera pacelšanās ar gumijas palīdzību, veicot ne mazāk kā trīs pacelšanās manevrus kopā ar lidojumu instruktoru vai patstāvīgus pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā;

40.2. izmantojot dzinēja (motora) jaudu, veic piecus motoplaniera pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā un piecus patstāvīgus motoplaniera pacelšanās manevrus.

3.5. Prasības LAPL (B) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

41. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (B) kvalifikācijas atzīmi, persona ar attiecīgas klases mazās grupas gaisa balonu:

41.1. veic vismaz 12 mācību lidojumus kopā ar lidojumu instruktoru, kopā nolidojot ne mazāk par 16 stundām;

41.2. veic ne mazāk par 20 pacelšanās un nosēšanās manevriem un apgūst gaisa balona piepildīšanu ar gaisu vismaz 10 reizes;

41.3. lidojumu instruktora uzraudzībā veic vienu patstāvīgu vismaz 30 minūtes ilgu mācību lidojumu.

42. Ja amatierpilots, kas ieguvis apliecību ar LAPL (B) kvalifikācijas atzīmi lidojumiem ar noteiktas klases gaisa balonu, vēlas iegūt LAPL (B) kvalifikācijas atzīmi lidojumiem ar citas klases gaisa balonu, viņš ar attiecīgas klases mazās grupas gaisa balonu veic vismaz piecus mācību lidojumus lidojumu instruktora uzraudzībā, kopā nolidojot ne mazāk kā piecas stundas.

3.6. Prasības LAPL (GYR) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

43. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (GYR) kvalifikācijas atzīmi, persona nolido ne mazāk kā 35 mācību lidojumu stundas ar žiroplānu, tajā skaitā:

43.1. 20 stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;

43.2. 10 stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā, no tām piecas stundas ir maršruta lidojumi, no kuriem viens maršruta lidojums nav īsāks par 150 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.

44. Ja personai, kura pretendē uz amatierpilota apliecību ar LAPL (GYR) kvalifikācijas atzīmi, ir citas kategorijas gaisa kuģa pilota apliecība (izņemot gaisa balona pilota apliecību), šo noteikumu 43.punktā (izņemot 43.2.apakšpunktu) noteikto mācību lidojumu stundu skaitu var samazināt līdz 10 % no personas kopējā nolidoto stundu skaita kapteiņa statusā, bet ne vairāk par divām mācību lidojumu stundām kopā ar lidojumu instruktoru un ne vairāk par trijām mācību lidojumu stundām no kopējā stundu skaita.

3.7. Prasības LAPL (HG) un LAPL (MHG) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

45. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (HG) kvalifikācijas atzīmi, persona nolido ne mazāk kā sešas mācību lidojumu stundas ar deltaplānu lidojumu instruktora uzraudzībā.

46. Lai iegūtu amatierpilota apliecību ar LAPL (MHG) kvalifikācijas atzīmi, persona nolido ne mazāk kā 20 mācību lidojumu stundas ar motodeltaplānu, tajā skaitā:

46.1. 10 stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;

46.2. astoņas stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā, no tām trīs stundas ir maršruta lidojumi, no kuriem viens maršruta lidojums nav īsāks par 60 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.

47. Ja amatierpilots, kas ieguvis apliecību ar LAPL (A) SEPL vai LAPL (GYR) kvalifikācijas atzīmi, pretendē uz LAPL (MHG) kvalifikācijas atzīmi, viņš nolido ne mazāk kā 15 mācību lidojumu stundas ar motodeltaplānu, tajā skaitā:

47.1. astoņas stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;

47.2. piecas stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā.

48. Ja amatierpilots, kas ieguvis apliecību ar LAPL (HG) kvalifikācijas atzīmi, pretendē uz LAPL (MHG) kvalifikācijas atzīmi, viņš nolido ne mazāk kā 15 mācību lidojumu stundas ar motodeltaplānu, tajā skaitā:

48.1. astoņas stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;

48.2. piecas stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā, no tām trīs stundas ir maršruta lidojumi, no kuriem viens maršruta lidojums nav īsāks par 60 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.

4. Prasības amatierpilota kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanai

49. Lai pagarinātu LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS, LAPL (ULAL) vai LAPL (ULAS) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar attiecīgas klases vai tipa lidmašīnu 24 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda šādus nosacījumus:

49.1. kopumā nolido ne mazāk kā 12 stundas, veicot vismaz 12 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

49.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 60 minūtes ilgu mācību lidojumu.

50. Lai pagarinātu LAPL (H) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar attiecīgā tipa helikopteru 12 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda šādus nosacījumus:

50.1. kopumā nolido ne mazāk kā 12 stundas, veicot vismaz 12 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

50.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 60 minūtes ilgu mācību lidojumu.

51. Lai pagarinātu LAPL (S) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar attiecīgu planieri vai motoplanieri 24 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda šādus nosacījumus:

51.1. kopumā nolido ne mazāk kā piecas stundas, veicot vismaz 15 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

51.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic vismaz divus mācību lidojumus.

52. Lai pagarinātu LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar sertificētu motoplanieri 24 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda šādus nosacījumus:

52.1. kopumā nolido ne mazāk kā 12 stundas, veicot vismaz 12 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

52.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 60 minūtes ilgu mācību lidojumu.

53. Lai pagarinātu LAPL (B) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar attiecīgas klases gaisa balonu 24 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda šādus nosacījumus:

53.1. kopumā nolido ne mazāk kā sešas stundas, veicot vismaz 10 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

53.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 30 minūtes ilgu mācību lidojumu.

54. Lai pagarinātu LAPL (GYR) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar žiroplānu 24 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda šādus nosacījumus:

54.1. kopumā nolido ne mazāk kā 12 stundas, veicot vismaz 12 pacelšanās un nosēšanās manevrus;

54.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 60 minūtes ilgu mācību lidojumu.

55. Lai pagarinātu LAPL (HG) vai LAPL (MHG) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, amatierpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar attiecīgu deltaplānu vai motodeltaplānu 12 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:

55.1. kopumā nolido ne mazāk kā sešas stundas, veicot vismaz trīs pacelšanās un nosēšanās manevrus;

55.2. kopumā nolido ne mazāk kā divas stundas, veicot vismaz trīs pacelšanās un nosēšanās manevrus, un kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 30 minūtes ilgu mācību lidojumu. Ja deltaplāns vai motodeltaplāns ir vienvietīgs, tad minēto uzdevumu veic lidojumu instruktora uzraudzībā.

56. Papildus šo noteikumu 49., 50., 51., 52., 53., 54. un 55.punktā minētajām prasībām amatierpilots reizi sešos gados veic lidojumu prasmes pārbaudi ar attiecīgas kategorijas (klases, tipa) gaisa kuģi. Šajā punktā minēto pārbaudi amatierpilots veic ar Civilās aviācijas aģentūras norīkotu eksaminētāju.

57. Amatierpilots, kas neatbilst šo noteikumu 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55. un 56.punktā minētajām prasībām, kārto praktisko eksāmenu, lai atjaunotu apliecībā norādīto kvalifikācijas atzīmi.

5. Prasības privātpilota apliecības un kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

5.1. Vispārīgās prasības

58. Privātpilota apliecību ar kvalifikācijas atzīmi:

58.1. PPL (As), BPL (M) un BPL (L) var iegūt persona, kura sasniegusi 17 gadu vecumu;

58.2. SPL un BPL (S) var iegūt persona, kura sasniegusi 16 gadu vecumu.

59. Lai iegūtu privātpilota apliecību, persona:

59.1. iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā iesniegumu, norādot šo noteikumu 2.pielikumā minēto informāciju. Iesniegumam pievieno šādus dokumentus:

59.1.1. pases kopiju;

59.1.2. derīgu pirmās vai otrās klases veselības apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu, ja veselības apliecība saņemta citā valstī);

59.2. pabeidz attiecīgu Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu privātpilotu mācību kursu;

59.3. nokārto teorētisko eksāmenu un praktisko eksāmenu (lidojumu prasmes pārbaudi).

60. Personai, kas pretendē uz privātpilota apliecību, nav nepieciešams apgūt šo noteikumu 59.2.apakšpunktā minēto privātpilota mācību programmu, ja tā iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā dokumentu, kas apliecina faktu par līdzvērtīgas un kompetentas iestādes apstiprinātas privātpilota mācību programmas apgūšanu kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī.

61. Civilās aviācijas aģentūra piecu darbdienu laikā pēc šo noteikumu 59.1.apakšpunktā un 60.punktā minēto dokumentu saņemšanas pieņem lēmumu par privātpilota apliecības izsniegšanu ar atbilstošu kvalifikācijas atzīmi vai par atteikumu izsniegt apliecību.

62. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt privātpilota apliecību, ja:

62.1. nav iesniegts kāds no šo noteikumu 59.1.apakšpunktā minētajiem dokumentiem;

62.2. nav izpildīti šo noteikumu 59.2. un 59.3.apakšpunktā minētie nosacījumi;

62.3. šo noteikumu 60.punktā minētā privātpilota mācību programma nav līdzvērtīga Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātajai privātpilota mācību programmai.

63. Persona pirms privātpilota apliecības saņemšanas samaksā par attiecīgo Civilās aviācijas aģentūras maksas pakalpojumu un iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā samaksu apliecinošu dokumentu.

5.2. Prasības PPL (As) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai un derīguma termiņa pagarināšanai

64. Lai iegūtu privātpilota apliecību ar PPL (As) kvalifikācijas atzīmi, persona:
- 64.1. nolido ne mazāk kā 35 mācību lidojumu stundas ar dirižabli, tajā skaitā:
- 64.1.1. 25 stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;
- 64.1.2. astoņas stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā, no tām trīs stundas ir maršruta lidojumi, no kuriem viens maršruta lidojums nav īsāks par 65 kilometriem;
- 64.2. veic astoņus pacelšanās un nosēšanās manevrus.
65. Šo noteikumu 64.1.apakšpunktā minētajā mācību lidojumu stundu skaitā var iekļaut treniņlidojumu stundu skaitu (ne vairāk kā piecas stundas) lidojumu treniņierī, pildot gaisa kuģa kapteiņa pienākumus.
66. Ja privātpilots, kas ieguvis privātpilota apliecību ar BPL (S), BPL (M) vai BPL (L) kvalifikācijas atzīmi, pretendē uz PPL (As) kvalifikācijas atzīmi, šo noteikumu 64.1.apakšpunktā (izņemot 64.1.2.apakšpunktu) minēto mācību lidojumu stundu skaitu var samazināt līdz 10 % no pilota kopējā nolidoto stundu skaita kapteiņa statusā, bet ne vairāk par divām mācību lidojumu stundām kopā ar lidojumu instruktoru un trijām mācību lidojumu stundām no kopējā stundu skaita.
67. Lai pagarinātu PPL (As) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, privātpilots gaisa kuģa kapteiņa statusā ar dirižabli 24 mēnešu periodā pirms kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa pagarināšanas izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:
- 67.1. kopumā nolido ne mazāk kā sešas stundas, veicot vismaz 10 pacelšanās un nosēšanās manevrus;
- 67.2. veic vismaz četrus lidojumus, kuru kopējais ilgums nav mazāks kā sešas stundas, un kopā ar lidojumu instruktoru veic vienu vismaz 60 minūtes ilgu mācību lidojumu.

5.3. Prasības SPL kvalifikācijas atzīmes iegūšanai un derīguma termiņa pagarināšanai

68. Lai iegūtu privātpilota apliecību ar SPL kvalifikācijas atzīmi, persona:
- 68.1. nolido ne mazāk kā 18 mācību lidojumu stundas ar planieri, motoplanieri vai sertificētu motoplanieri, tajā skaitā:
- 68.1.1. 12 stundas – mācību lidojumi kopā ar lidojumu instruktoru;
- 68.1.2. četras stundas – patstāvīgi mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā;
- 68.2. veic 45 pacelšanās un nosēšanās manevrus.
69. Ja personai, kas pretendē uz privātpilota apliecību ar SPL kvalifikācijas atzīmi, ir citas kategorijas gaisa kuģa pilota apliecība (izņemot gaisa balona un dirižabļa pilota apliecību), šo noteikumu 68.1.apakšpunktā (izņemot 68.1.2.apakšpunktu) minēto mācību lidojumu stundu skaitu var samazināt līdz 10 % no personas kopējā nolidoto stundu skaita kapteiņa statusā, bet ne vairāk par divām mācību lidojumu stundām kopā ar lidojumu instruktoru un trijām mācību lidojumu stundām no kopējā stundu skaita.
70. Lai persona būtu tiesīga veikt lidojumus, viņa papildus šo noteikumu 68.punktā minētajām prasībām:
- 70.1. apgūst vienu no šādām planiera pacelšanās metodēm:
- 70.1.1. planiera pacelšanās ar vinču, veicot 10 pacelšanās kopā ar lidojumu instruktoru un piecas patstāvīgas pacelšanās lidojumu instruktora uzraudzībā;
- 70.1.2. planiera pacelšanās, velkot planieri aiz lidmašīnas vai automašīnas, veicot ne mazāk kā piecus pacelšanās manevrus kopā ar lidojumu instruktoru un 20 patstāvīgus pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā;
- 70.1.3. planiera pacelšanās ar gumijas palīdzību, veicot ne mazāk kā trīs pacelšanās manevrus kopā ar lidojumu instruktoru vai patstāvīgus pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā;
- 70.2. izmantojot dzinēja (motora) jaudu, veic piecus motoplaniera pacelšanās manevrus kopā ar lidojumu instruktoru un piecus patstāvīgus motoplaniera pacelšanās manevrus lidojumu instruktora uzraudzībā;
- 70.3. nolido ne mazāk kā sešas mācību lidojumu stundas ar sertificētu motoplanieri, tajā skaitā:
- 70.3.1. četras stundas – mācību lidojumi lidojumu instruktora uzraudzībā;
- 70.3.2. viens maršruta lidojums, kas nav īsāks par 150 kilometriem, nosēžoties lidlaukā, kas nav gaisa kuģa pacelšanās lidlauks.
71. Lai pagarinātu SPL kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, privātpilots izpilda šo noteikumu 51. un 52.punktā minētās prasības.

5.4. Prasības BPL (S), BPL (M) un BPL (L) kvalifikācijas atzīmes iegūšanai un derīguma termiņa pagarināšanai

72. Lai iegūtu privātpilota apliecību ar BPL (S) kvalifikācijas atzīmi, persona ar attiecīgas klases mazās grupas gaisa balonu:
- 72.1. kopā ar lidojumu instruktoru nolido vismaz 18 mācību lidojumu stundas;
- 72.2. veic ne mazāk par 20 pacelšanās un nosēšanās manevriem lidojumu instruktora uzraudzībā un apgūst gaisa balona piepildīšanu ar gaisu vismaz 12 reizes;
- 72.3. lidojumu instruktora uzraudzībā veic vienu patstāvīgu vismaz 30 minūtes ilgu mācību lidojumu.
73. Lai privātpilots iegūtu BPL (M) kvalifikācijas atzīmi un būtu tiesīgs pilotēt:
- 73.1. vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 3401 līdz 6000 kubikmetriem, viņš:
- 73.1.1. nolido vismaz 100 stundas ar mazās grupas gaisa balonu gaisa kuģa kapteiņa statusā;
- 73.1.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic divus mācību lidojumus ar attiecīgas klases vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 3401 līdz 6000 kubikmetriem, ar kopējo nolidojumu vismaz divas stundas;
- 73.2. vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 6001 līdz 10500 kubikmetriem, viņš:
- 73.2.1. nolido vismaz 200 stundas ar mazās grupas gaisa balonu vai 100 stundas ar vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 3401 līdz 6000 kubikmetriem, gaisa kuģa kapteiņa statusā;
- 73.2.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic divus mācību lidojumus ar attiecīgas klases vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 6001 līdz 10500 kubikmetriem, ar kopējo nolidojumu vismaz divas stundas.
74. Lai privātpilots iegūtu BPL (L) kvalifikācijas atzīmi, viņš:
- 74.1. nolido vismaz 300 stundas ar mazās grupas gaisa balonu vai 200 stundas ar vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 3401 līdz 6000 kubikmetriem, vai 100 stundas ar vidējās grupas gaisa balonu, kura apvalka tilpums ir no 6001 līdz 10500 kubikmetriem, gaisa kuģa kapteiņa statusā;
- 74.2. kopā ar lidojumu instruktoru veic divus mācību lidojumus ar attiecīgas klases lielās grupas gaisa balonu, ar kopējo nolidojumu vismaz divas stundas.
75. Lai pagarinātu BPL (S), BPL (M) vai BPL (L) kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, privātpilots izpilda šo noteikumu 53.punktā minētās prasības.

6. Prasības papildu kvalifikācijas atzīmes iegūšanai

76. Amatierpilots vai privātpilots var iegūt šo noteikumu 6.1.apakšpunktā minētās papildu kvalifikācijas atzīmes, ja apguvis attiecīgu Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu mācību programmu un nokārtojis teorētisko eksāmenu un praktisko eksāmenu (lidojumu prasmes pārbaudi).

77. ABTR kvalifikācijas atzīmi var iegūt amatierpilots vai privātpilots, kuram ir derīga kvalifikācijas atzīme, kas dod tiesības veikt lidojumus ar gaisa kuģi, ar kuru atļauts veikt akrobātiskos lidojumus, ja viņš ir nolidojis vismaz:

77.1. 40 stundas kapteiņa statusā ar attiecīgo gaisa kuģi pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;

77.2. piecas stundas kopā ar lidojumu instruktoru, veicot akrobātiskos lidojumu elementus ar attiecīgo gaisa kuģi.

78. SPTR kvalifikācijas atzīmi var iegūt amatierpilots vai privātpilots, kuram ir derīga kvalifikācijas atzīme, kas dod tiesības veikt lidojumus ar attiecīgas klases vai tipa lidmašīnu vai motoplanieri, ja viņš ir nolidojis vismaz:

78.1. 100 stundas kapteiņa statusā pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;

78.2. 40 stundas ar tās klases vai tipa lidmašīnu vai motoplanieri, kurai amatierpilots vai privātpilots vēlas iegūt planiera buksēšanas kvalifikācijas atzīmi;

78.3. 10 stundas kopā ar lidojumu instruktoru, veicot planiera buksēšanas elementus ar šo noteikumu 78.2.apakšpunktā minēto gaisa kuģi;

78.4. trīs stundas ar planieri, kura pacelšanai izmantots šo noteikumu 78.2.apakšpunktā minētais gaisa kuģis.

79. BRTR kvalifikācijas atzīmi var iegūt amatierpilots vai privātpilots, kuram ir derīga kvalifikācijas atzīme, kas dod tiesības veikt lidojumus ar attiecīgas klases vai tipa lidmašīnu vai motoplanieri, ja viņš ir nolidojis vismaz:

79.1. 100 stundas kapteiņa statusā pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;

79.2. 40 stundas ar tās klases vai tipa lidmašīnu vai motoplanieri, kurai amatierpilots vai privātpilots vēlas iegūt plakāta vilkšanas kvalifikācijas atzīmi;

79.3. piecas stundas kopā ar lidojumu instruktoru, veicot plakāta vilkšanas elementus ar šo noteikumu 79.2.apakšpunktā minēto gaisa kuģi.

80. NR kvalifikācijas atzīmi var iegūt amatierpilots vai privātpilots, kuram ir derīga kvalifikācijas atzīme, kas dod tiesības veikt lidojumus ar:

80.1. lidmašīnu, motoplanieri, sertificētu motoplanieri vai dirižabli, ja viņš:

80.1.1. ir nolidojis vismaz 50 stundas kapteiņa statusā pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;

80.1.2. ir nolidojis vismaz piecas mācību lidojumu stundas nakts laikā, tajā skaitā trīs mācību lidojumu stundas kopā ar lidojumu instruktoru lidlauka satiksmes zonā;

80.1.3. veicis vienu patstāvīgu mācību lidojumu nakts laikā lidojumu instruktora uzraudzībā;

80.1.4. veicis vienu maršruta lidojumu kopā ar instruktoru;

80.1.5. veicis ne mazāk kā piecus patstāvīgus pacelšanās un nosēšanās manevrus nakts laikā;

80.2. planieri, ja viņš ir nolidojis vismaz:

80.2.1. 50 stundas kapteiņa statusā pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;

80.2.2. piecas stundas nakts laikā kopā ar lidojumu instruktoru;

80.3. gaisa balonu, ja viņš kopā ar lidojumu instruktoru ir veicis vismaz divus 90 minūtes ilgus lidojumus un pacelšanos veicis nakts laikā.

7. Prasības lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera, lidotāja radiotelefona operatora apliecības iegūšanai un derīguma termiņa pagarināšanai

81. Lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera vai lidotāja radiotelefona operatora apliecību var iegūt persona, kura sasniegusi 18 gadu vecumu.

82. Lai iegūtu lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera vai lidotāja radiotelefona operatora apliecību, persona:

82.1. iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā iesniegumu, kurā norāda šo noteikumu 2.pielikumā minēto informāciju.

Iesniegumam pievieno šādus dokumentus:

82.1.1. pases kopiju;

82.1.2. derīgu pirmās vai otrās klases veselības apliecības kopiju (uzrāda oriģinālu, ja veselības apliecība saņemta citā valstī);

82.2. apliecina, ka viņa angļu valodas zināšanas nav zemākas par ceturto līmeni (operatīvais līmenis) atbilstoši 1944.gada 7.decembra Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju (turpmāk – konvencija) 1.pielikumā noteiktajām prasībām;

82.3. nokārto teorētisko eksāmenu un praktisko eksāmenu (lidojumu prasmes pārbaudi).

83. Šo noteikumu 82.2.apakšpunktā minētās prasības neattiecas uz personām, kas pretendē uz lidotāja inženiera apliecības iegūšanu.

84. Pirms šo noteikumu 82.3.apakšpunktā minēto eksāmenu kārtošanas persona, kura pretendē uz lidotāja stūrmaņa apliecību:

84.1. pabeidz lidotāja stūrmaņa teorētisko un praktisko mācību kursu, ko apstiprinājusi Civilās aviācijas aģentūra vai atzinusi par atbilstošu konvencijas 1.pielikumā noteiktajām prasībām;

84.2. kopā ar instruktoru nolido vismaz 200 stundas, pildot lidotāja stūrmaņa pienākumus maršruta lidojumos, tai skaitā ne mazāk kā 30 stundas nakts laikā.

85. Šo noteikumu 84.2.apakšpunktā minētajā stundu skaitā Civilās aviācijas aģentūra var iekļaut lidojumu stundas (bet ne vairāk kā 50):

85.1. lidojumu trenāžierī, pildot lidotāja stūrmaņa pienākumus, kopā ar instruktoru;

85.2. pilotējot gaisa kuģi, pildot gaisa kuģa kapteiņa vai otrā pilota pienākumus.

86. Pirms šo noteikumu 82.3.apakšpunktā minēto eksāmenu kārtošanas persona, kura pretendē uz lidotāja inženiera apliecību:

86.1. pabeidz lidotāja inženiera teorētisko un praktisko mācību kursu, ko apstiprinājusi Civilās aviācijas aģentūra vai atzinusi par atbilstošu konvencijas 1.pielikumā noteiktajām prasībām;

86.2. instruktora uzraudzībā nolido vismaz 100 stundas, pildot lidotāja inženiera pienākumus.

87. Šo noteikumu 86.2.apakšpunktā minētajā stundu skaitā Civilās aviācijas aģentūra var iekļaut lidojumu stundas (bet ne vairāk kā 50):

87.1. lidojumu trenāžierī, pildot lidotāja inženiera pienākumus, kopā ar instruktoru;

87.2. pilotējot gaisa kuģi, pildot gaisa kuģa kapteiņa vai otrā pilota pienākumus.

88. Pirms šo noteikumu 82.3.apakšpunktā minēto eksāmenu kārtošanas persona, kura pretendē uz lidotāja radiotelefona operatora apliecību:

- 88.1. pabeidz lidotāja radiotelefona operatora teorētisko un praktisko mācību kursu, ko apstiprinājusi Civilās aviācijas aģentūra vai atzinusi par atbilstošu konvencijas 1.pielikumā noteiktajām prasībām;
- 88.2. kopā ar instruktoru nolido vismaz 100 stundas, pildot lidotāja radiotelefona operatora pienākumus.
89. Persona, kas pretendē uz lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera vai lidotāja radiotelefona operatora apliecību, šo noteikumu 82.1.apakšpunktā minētos dokumentus Civilās aviācijas aģentūrā iesniedz 24 mēnešu laikā pēc šo noteikumu 82.3.apakšpunktā minētā teorētiskā eksāmena nokārtošanas.
90. Ja šo noteikumu 82.1.apakšpunktā minētajā iesniegumā norādīta nepilnīga informācija vai nav iesniegti visi dokumenti, kas apliecina personas atbilstību šo noteikumu 82.punkta un attiecīgi 84., 86. vai 88.punkta prasībām, Civilās aviācijas aģentūra rakstiski pieprasa personai 10 dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas precizēt sniegto informāciju un iesniegt dokumentus, kas apliecina personas atbilstību šo noteikumu 82.punkta un attiecīgi 84., 86. vai 88.punkta prasībām. Jautājumu izskata pēc precizētās informācijas un dokumentu saņemšanas.
91. Civilās aviācijas aģentūra 20 dienu laikā pēc šo noteikumu 82.1.apakšpunktā minētā iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera vai lidotāja radiotelefona operatora apliecības izsniegšanu ar attiecīgu gaisa kuģa tipa kvalifikācijas atzīmi vai par atteikumu izsniegt apliecību.
92. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par atteikumu izsniegt apliecību, ja:
- 92.1. nav iesniegts kāds no šo noteikumu 82.1.apakšpunktā minētajiem dokumentiem;
- 92.2. nav izpildīti šo noteikumu 82.2. un 82.3.apakšpunktā, kā arī 84., 86. un 88.punktā minētie nosacījumi.
93. Persona pirms lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera vai lidotāja radiotelefona operatora apliecības saņemšanas samaksā par attiecīgo Civilās aviācijas aģentūras maksas pakalpojumu un iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā samaksu apliecināšu dokumentu.
94. Lai pagarinātu iegūtā gaisa kuģa kvalifikācijas atzīmi, lidotājs stūrmanis, lidotājs inženieris un lidotājs radiotelefona operators pēc apliecības saņemšanas ar attiecīgu gaisa kuģi 12 mēnešu laikā izpilda vienu no šādiem nosacījumiem:
- 94.1. veic ne mazāk kā 10 maršruta lidojumus;
- 94.2. veic vienu maršruta lidojumu kopā ar Civilās aviācijas aģentūras norīkotu eksaminētāju un nokārto lidojumu prasmes pārbaudi ar attiecīga tipa trenāžieri vai gaisa kuģi.

8. Prasības instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanai un derīguma termiņa pagarināšanai

95. Šo noteikumu 6.2.apakšpunktā minētās instruktora kvalifikācijas atzīmes var iegūt persona, kura:
- 95.1. sasniegusi 18 gadu vecumu;
- 95.2. ieguvusi attiecīgu lidojumu apkalpes locekļa apliecību ar atbilstošu kvalifikācijas atzīmi;
- 95.3. pabeigusi Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu attiecīgu instruktora mācību kursu;
- 95.4. nokārtojusi teorētisko eksāmenu un praktisko eksāmenu (lidojumu prasmes pārbaudi).
96. Amatierpilots, kurš ieguvusi apliecību ar LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS, LAPL (ULAL) vai LAPL (ULAS) kvalifikācijas atzīmi, var pretendēt uz lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmi, ja viņš:
- 96.1. apguvis 50 stundu lidojumu instruktora teorētisko mācību programmu (ieskaitot pirmsmācību un mācību kontroles testus);
- 96.2. apguvis 25 stundu lidojumu instruktora mācību metodikas programmu;
- 96.3. lidojumu instruktora uzraudzībā nolidojis 15 mācību lidojumu stundas attiecīga tipa vai klases lidmašīnā (ne vairāk kā trīs stundas mācību lidojumus var veikt lidojumu trenāžieri);
- 96.4. nolidojis trīs mācību lidojumu stundas viendzinēja virzuļu lidmašīnā atbilstoši konvencijas 2.pielikumā minētajiem instrumentālo lidojumu noteikumiem (ne vairāk kā divas stundas mācību lidojumus var veikt lidojumu trenāžieri);
- 96.5. pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas nolidojis vismaz 200 stundas, no tām ne mazāk kā 150 stundas kapteiņa statusā, tajā skaitā:
- 96.5.1. 20 stundas – maršruta lidojumi ar viendzinēja virzuļu lidmašīnu vai sertificētu motoplanieri;
- 96.5.2. 30 stundas – lidojumi ar viendzinēja virzuļu lidmašīnu, no tām piecas stundas ne agrāk kā sešus mēnešus pirms lidojumu instruktora kvalifikācijas iegūšanas profesionālās atbilstības līmeņa pārbaudes.
97. Amatierpilots, kurš ieguvusi apliecību ar LAPL (H) kvalifikācijas atzīmi, var pretendēt uz lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmi, ja viņš:
- 97.1. apguvis 50 stundu lidojumu instruktora teorētisko mācību programmu (ieskaitot pirmsmācību un mācību kontroles testus);
- 97.2. apguvis 25 stundu lidojumu instruktora mācību metodikas programmu;
- 97.3. lidojumu instruktora uzraudzībā nolidojis 25 mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa helikopteru (ne vairāk kā piecas stundas mācību lidojumus var veikt lidojumu trenāžieri);
- 97.4. nolidojis 10 mācību lidojumu stundas ar viendzinēja virzuļu helikopteru atbilstoši konvencijas 2.pielikumā minētajiem instrumentālo lidojumu noteikumiem (ne vairāk kā piecas stundas mācību lidojumus var veikt lidojumu trenāžieri);
- 97.5. pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas nolidojis vismaz 250 stundas, no tām ne mazāk kā 200 stundas kapteiņa statusā, tajā skaitā:
- 97.5.1. 20 stundas – maršruta lidojumi ar viendzinēja virzuļu helikopteru;
- 97.5.2. 15 stundas – lidojumi ar attiecīga tipa helikopteru.
98. Amatierpilots vai privātpilots, kurš ieguvusi attiecīgu apliecību ar LAPL (S), LAPL (HG), LAPL (MHG) vai SPL kvalifikācijas atzīmi, var pretendēt uz lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmi, ja viņš:
- 98.1. apguvis 30 stundu lidojumu instruktora teorētisko mācību programmu (ieskaitot lidojumu instruktora mācību metodiku un kontroles testus);
- 98.2. lidojumu instruktora uzraudzībā nolidojis 10 mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa gaisa kuģi;
- 98.3. veicis 20 pacelšanās un nosēšanās manevrus ar attiecīgu gaisa kuģi;
- 98.4. nolidojis vismaz 100 stundas kapteiņa statusā pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;
- 98.5. veicis ne mazāk kā 200 pacelšanās, izmantojot šo noteikumu 40.punktā minētās pacelšanās metodes;
- 98.6. nolidojis vismaz 30 stundas ar sertificētu motoplanieri, ja amatierpilots vai privātpilots vēlas saņemt lidojumu instruktora kvalifikāciju motoplanierim.
99. Amatierpilots vai privātpilots, kurš ieguvusi apliecību ar LAPL (GYR), LAPL (B), BPL (S), BPL (M) vai BPL (L) kvalifikācijas atzīmi, var pretendēt uz lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmi, ja viņš:
- 99.1. apguvis 30 stundu lidojumu instruktora teorētisko mācību programmu (ieskaitot lidojumu instruktora mācību metodiku un kontroles testus);
- 99.2. lidojumu instruktora uzraudzībā nolidojis trīs mācību lidojumu stundas ar attiecīgu gaisa kuģi;
- 99.3. veicis trīs pacelšanās un nosēšanās manevrus ar attiecīgu gaisa kuģi;

- 99.4. nolidojis vismaz 75 stundas kapteiņa statusā pēc amatierpilota vai privātpilota apliecības saņemšanas;
- 99.5. nolidojis vismaz 15 stundas ar attiecīgas kategorijas gaisa kuģi.
100. Privātpilots, kurš ieguvis apliecību ar PPL (As) kvalifikācijas atzīmi, var pretendēt uz lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmi, ja viņš:
- 100.1. apguvis 125 stundu lidojumu instruktora teorētisko mācību programmu (ieskaitot lidojumu instruktora mācību metodiku un kontroles testus);
- 100.2. ar lidojumu instruktoru nolidojis 15 mācību lidojumu stundas ar dirižabli;
- 100.3. lidojumu instruktora uzraudzībā nolidojis piecas mācību lidojumu stundas ar dirižabli;
- 100.4. nolidojis vismaz 500 stundas kapteiņa statusā, no tām 400 stundas kapteiņa statusā pēc komercpilota apliecības saņemšanas.
101. Šo noteikumu 96.1., 97.1., 98.1., 99.1. un 100.1.apakšpunktā noteikto teorētiskās apmācības stundu skaitu var samazināt līdz 20 stundām, ja lidojumu apkalpes loceklim ir lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīme lidojumiem ar kādas citas kategorijas vai tipa gaisa kuģi.
102. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes piešķiršanu, ja amatierpilots vai privātpilots atbilst šo noteikumu 94., 96., 97., 98., 99. vai 100.punktā minētajām prasībām.
103. Lidojumu apkalpes loceklim, kas ieguvis lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmi pirmo reizi, piemēro šādus ierobežojumus:
- 103.1. nav tiesību dot atļauju studentpilotam veikt pirmo patstāvīgo lidojumu;
- 103.2. nav tiesību dot atļauju studentpilotam veikt pirmo patstāvīgo maršruta lidojumu.
104. Civilās aviācijas aģentūra šo noteikumu 103.punktā minētos ierobežojumus atceļ, ja Civilās aviācijas aģentūras norīkota lidojumu instruktora vadībā lidojumu instruktors, kuram ir amatierpilota vai privātpilota apliecība:
- 104.1. ar LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS vai LAPL (TMG) kvalifikācijas atzīmi, ir novadījis studentpilotiem ne mazāk kā 50 mācību lidojumu stundas ar viendzinēja virzuļu lidmašīnu vai sertificētu motoplanieri un uzraudzījis ne mazāk kā 25 studentpilota patstāvīgos lidojumus;
- 104.2. ar LAPL (H) kvalifikācijas atzīmi, ir novadījis studentpilotiem ne mazāk kā 50 mācību lidojumu stundas ar helikopteru un uzraudzījis ne mazāk kā 25 studentpilota patstāvīgos mācību lidojumus;
- 104.3. ar LAPL (S), LAPL (HG), LAPL (MHG) vai SPL kvalifikācijas atzīmi, ir novadījis studentpilotiem ne mazāk kā 15 mācību lidojumu stundas ar attiecīgas kategorijas gaisa kuģi un uzraudzījis ne mazāk kā 25 pacelšanās, kuras veicis studentpilots, izmantojot šo noteikumu 40.punktā noteiktās pacelšanās metodes;
- 104.4. ar LAPL (GYR), LAPL (B), PPL (As), BPL (S), BPL (M) vai BPL (L) kvalifikācijas atzīmi, ir novadījis ne mazāk kā 15 mācību lidojumu stundas studentpilotiem un uzraudzījis ne mazāk kā 25 pacelšanās un nolaišanās manevrus, ko veicis studentpilots ar attiecīgās kategorijas gaisa kuģi.
105. Amatierpilots, kurš ieguvis apliecību ar LAPL (A) SEPL, LAPL (A) SEPS, LAPL (ULAL), LAPL (ULAS) vai LAPL (H) kvalifikācijas atzīmi, lai pagarinātu lidojumu instruktora kvalifikācijas derīguma termiņu kā lidojumu instruktors vai lidojumu eksaminētājs, 36 mēnešu laikā pēc lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanas vai pēc tam, kad viņš norīkots par lidojumu eksaminētāju, nolido vismaz 45 mācību lidojumu stundas ar attiecīgas kategorijas gaisa kuģi, no tām 15 mācību lidojumu stundas – pēdējo 12 mēnešu laikā.
106. Amatierpilots vai privātpilots, kurš ieguvis apliecību ar LAPL (S), LAPL (HG), LAPL (MHG) vai SPL kvalifikācijas atzīmi, lai pagarinātu lidojumu instruktora kvalifikācijas derīguma termiņu kā lidojumu instruktors vai lidojumu eksaminētājs, 36 mēnešu laikā pēc lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanas vai pēc tam, kad viņš norīkots par lidojumu eksaminētāju, nolido vismaz 30 mācību lidojumu stundas un veic 60 pacelšanās ar attiecīgas kategorijas gaisa kuģi, no tām 15 mācību lidojumu stundas un 20 pacelšanās – pēdējo 12 mēnešu laikā.
107. Amatierpilots vai privātpilots, kurš ieguvis apliecību ar LAPL (GYR), LAPL (B), BPL (S), BPL (M) vai BPL (L) kvalifikācijas atzīmi, lai pagarinātu lidojumu instruktora kvalifikācijas derīguma termiņu kā lidojumu instruktors vai lidojumu eksaminētājs, 36 mēnešu laikā pēc lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanas vai pēc tam, kad viņš norīkots par lidojumu eksaminētāju, nolido vismaz sešas mācību lidojumu stundas ar attiecīgas kategorijas gaisa kuģi, no tām divas mācību lidojumu stundas – pēdējo 12 mēnešu laikā.
108. Privātpilots, kurš ieguvis apliecību ar PPL (As) kvalifikācijas atzīmi, lai pagarinātu lidojumu instruktora kvalifikācijas derīguma termiņu kā lidojumu instruktors vai lidojumu eksaminētājs, 36 mēnešu laikā pēc lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanas vai pēc tam, kad viņš norīkots par lidojumu eksaminētāju, nolido vismaz 20 mācību lidojumu stundas ar dirižabli, tai skaitā:
- 108.1. sešas mācību lidojumu stundas – pēdējo 12 mēnešu laikā;
- 108.2. 10 mācību lidojumu stundas – atbilstoši konvencijas 2.pielikumā minētajiem instrumentālo lidojumu noteikumiem, ja lidojumu instruktora kvalifikācija ir papildināta ar instrumentālo lidojumu kvalifikāciju.
109. Papildus šo noteikumu 105., 106., 107. un 108.punktā minētajām prasībām lidojumu instruktors:
- 109.1. ne retāk kā reizi 12 mēnešu laikā pēc lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanas apmeklē lidojumu instruktoru semināru vai nokārto lidojumu instruktora praktisko eksāmenu;
- 109.2. 36 mēnešu laikā pēc lidojumu instruktora kvalifikācijas atzīmes iegūšanas nokārto lidojumu instruktora praktisko eksāmenu.
110. Lidojumu apkalpes loceklis lidojumu instruktora kvalifikāciju var atjaunot, ja kopš lidojumu instruktora kvalifikācijas derīguma termiņa beigām nav pagājuši vairāk kā 12 mēneši un ir izpildīts šo noteikumu 109.1.apakšpunktā minētais nosacījums.
111. Lidotājs stūrmanis, lidotājs inženieris un lidotājs radiotelefona operators var iegūt instruktora kvalifikāciju, ja viņš:
- 111.1. nolidojis vismaz 1500 stundas kā lidotājs stūrmanis vai lidotājs inženieris vai 1000 stundas kā lidotājs radiotelefona operators;
- 111.2. apguvis Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu 25 stundu attiecīgā tipa gaisa kuģa instruktora teorētisko mācību programmu (ieskaitot mācību metodikas un kontroles testus);
- 111.3. apguvis Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu 20 stundu mācību lidojumu programmu gaisa kuģī vai atbilstošā trenāžierī instruktora vadībā;
- 111.4. novadījis ne mazāk kā trīs mācību lidojuma stundas ar attiecīga tipa gaisa kuģi vai trenāžieri, pildot instruktora pienākumus saskaņā ar Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu mācību programmu, kopā ar Civilās aviācijas aģentūras norīkoto instruktoru.

112. Civilās aviācijas aģentūra pieņem lēmumu par instruktora kvalifikācijas piešķiršanu, ja lidotājs stūrmanis, lidotājs inženieris un lidotājs radiotelefona operators atbilst šo noteikumu 111.punktā minētajām prasībām.
113. Lidotājs stūrmanis, lidotājs inženieris un lidotājs radiotelefona operators, lai pagarinātu instruktora kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņu, 12 mēnešu periodā pirms instruktora kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa beigām attiecīga tipa gaisa kuģa mācību programmas ietvaros izpilda vienu no šādām prasībām:
- 113.1. novada vismaz vienu trenāžiera sesiju (ne mazāk kā trīs stundas);
- 113.2. novada vismaz vienu mācību lidojuma stundu ar gaisa kuģi, veicot ne mazāk kā divus pacelšanās un nosēšanās manevrus;
- 113.3. apgūst Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu instruktora kvalifikācijas uzturēšanas mācību programmu.
114. Lidotājs stūrmanis, lidotājs inženieris un lidotājs radiotelefona operators var atjaunot instruktora kvalifikācijas atzīmi, ja viņš:
- 114.1. 12 mēnešu periodā pēc instruktora kvalifikācijas termiņa beigām veicis vismaz 30 maršruta lidojumus, pacelšanās un nosēšanās manevrus, kā arī attiecīga gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļa pienākumus ar attiecīga vai līdzīga (to saskaņojot ar Civilās aviācijas aģentūru) tipa gaisa kuģi. Ne vairāk kā 15 maršruta lidojumi var būt veikti lidojumu trenāžierī;
- 114.2. apguvis Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu instruktora kvalifikācijas atjaunošanas programmu;
- 114.3. novadījis ne mazāk kā trīs mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa gaisa kuģi vai trenāžieri, pildot instruktora pienākumus saskaņā ar gaisa kuģa tipa kvalifikācijas atzīmes mācību programmu Civilās aviācijas aģentūras norīkota instruktora uzraudzībā.
115. Lidotājs stūrmanis, lidotājs inženieris un lidotājs radiotelefona operators, kas ieguvis instruktora kvalifikācijas atzīmi noteikta tipa gaisa kuģim, var saņemt instruktora kvalifikāciju cita tipa gaisa kuģim, ja viņš:
- 115.1. 12 mēnešu periodā pirms instruktora kvalifikācijas pieprasīšanas cita tipa gaisa kuģim veicis vismaz 15 maršruta lidojumus, pacelšanās un nosēšanās manevrus, kā arī gaisa kuģa lidojuma apkalpes locekļa pienākumus ar attiecīga vai līdzīga (to saskaņojot ar Civilās aviācijas aģentūru) tipa gaisa kuģi. Ne vairāk kā septiņi lidojumi var būt veikti lidojumu trenāžierī;
- 115.2. apguvis Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu 20 stundu mācību lidojumu programmu ar gaisa kuģi vai atbilstošu trenāžieri instruktora vadībā;
- 115.3. novadījis ne mazāk kā trīs mācību lidojumu stundas ar attiecīga tipa gaisa kuģi vai trenāžieri, pildot instruktora pienākumus saskaņā ar Civilās aviācijas aģentūras apstiprinātu mācību programmu Civilās aviācijas aģentūras norīkota instruktora uzraudzībā.

9. Teorētisko eksāmenu kārtošana

116. Persona, kura pretendē uz lidojumu apkalpes locekļa apliecību, vai lidojumu apkalpes loceklis, kas pretendē uz jaunu kvalifikācijas atzīmi (turpmāk – pretendents), sešu mēnešu laikā pēc sertifikāta saņemšanas par attiecīgā mācību kursa teorētiskās programmas apguvi kārto Civilās aviācijas aģentūrā teorētiskos eksāmenus šādos priekšmetos:
- 116.1. civilo aviāciju regulējošie normatīvie akti;
- 116.2. vispārīgās zināšanas par gaisa kuģi;
- 116.3. cilvēka veiktspēja un ierobežojumi, apdraudējumu un kļūdu pārvaldība;
- 116.4. gaisa kuģa lidojuma principi;
- 116.5. gaisa kuģa ekspluatācijas procedūras;
- 116.6. gaisa kuģa raksturojumi, centrēšana un lidojuma plānošana;
- 116.7. meteoroloģija;
- 116.8. vispārīgā navigācija un radionavigācija;
- 116.9. radiosakari (VFR, IFR).
117. Šo noteikumu 116.punktā minēto teorētisko eksāmenu saturu un apjomu, ņemot vērā, kādu apliecību un kvalifikācijas atzīmi pretendents vēlas iegūt, katrā priekšmetā nosaka Civilās aviācijas aģentūra saskaņā ar konvencijas 1.pielikuma prasībām.
118. Šo noteikumu 116.punktā minētos teorētiskos eksāmenus pretendents kārto ne vairāk kā sešās sesijās 18 mēnešu laikā no pirmās teorētiskā eksāmena dienas. Vienā teorētiskā eksāmena sesijā atļauts kārtot teorētisko eksāmenu vienā vai vairākos priekšmetos.
119. Pretendents ne mazāk kā piecas darbdienu pirms plānotā teorētiskā eksāmena kārtošanas dienas saskaņo ar Civilās aviācijas aģentūru teorētiskā eksāmena kārtošanas laiku un priekšmetus.
120. Pretendents teorētisko eksāmenu var kārtot latviešu vai angļu valodā.
121. Teorētiskajā eksāmenā pretendents testa veidā atbild uz noteiktu jautājumu skaitu noteiktā laikposmā (3.pielikums) katrā šo noteikumu 116.punktā minētajā priekšmetā atbilstoši kvalifikācijai. Katrs pretendents teorētisko eksāmenu kārto patstāvīgi, bez citu personu vai palīgmateriālu palīdzības.
122. Civilās aviācijas aģentūra eksāmena rezultātus pretendentam paziņo rakstiski piecu darbdienu laikā pēc eksāmena kārtošanas.
123. Teorētiskais eksāmens ir nokārtots, ja pretendentam ir ne mazāk kā 75 procenti pareizu atbilžu katrā priekšmetā.
124. Pretendents, kurš sešās sesijās nav nokārtojis visus šo noteikumu 116.punktā minētos eksāmenu priekšmetus vai kādu no minētajiem eksāmena priekšmetiem nav nokārtojis četras reizes pēc kārtas, no jauna apgūst savai kvalifikācijai atbilstošu mācību kursa teorētisko daļu Civilās aviācijas aģentūras noteiktajā apjomā un atkārtoti kārto teorētisko eksāmenu visos priekšmetos.
125. Teorētiskā eksāmena rezultāti ir derīgi 24 mēnešus no pēdējā eksāmena priekšmeta nokārtošanas dienas.

10. Praktiskā eksāmena kārtošana

126. Pretendents praktisko eksāmenu kārto, ja saņēmis sertifikātu par attiecīgas mācību kursa lidojumu programmas apguvi un nokārtojis šo noteikumu 116.punktā minēto teorētisko eksāmenu. Praktisko eksāmenu kārto sešu mēnešu laikā pēc minētā sertifikāta saņemšanas.
127. Praktisko eksāmenu pretendents kārto ar tādu gaisa kuģi, ar kādu veikti mācību lidojumi.
128. Pretendents ne mazāk kā piecas darbdienu pirms plānotā praktiskā eksāmena kārtošanas saskaņo ar Civilās aviācijas aģentūru eksāmena kārtošanas laiku un lidojuma maršrutu.
129. Pretendents pirms praktiskā eksāmena kārtošanas Civilās aviācijas aģentūras norīkotajam lidojumu eksaminētājam uzrāda šādus dokumentus:

- 129.1. personu apliecinošu dokumentu;
- 129.2. lidotāja dienasgrāmatu;
- 129.3. pirmās vai otrās klases veselības apliecību vai šajos noteikumos minētajos gadījumos – B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja medicīnisko uzziņu;
- 129.4. studentpilota vai lidojumu apkalpes locekļa apliecību;
- 129.5. sertifikātus par attiecīga mācību kursa teorētiskās daļas un lidojumu programmas apguvi;
- 129.6. apliecinājumu par teorētisko zināšanu eksāmena nokārtošanu Civilās aviācijas aģentūrā.
130. Praktiskais eksāmens sastāv no šādiem posmiem (3.pielikums):
- 130.1. mutiskais eksāmens pirms lidojuma, ja lidojumu eksaminētājs uzskata to par nepieciešamu;
- 130.2. pirmslidojuma sagatavošanās;
- 130.3. pirmslidojuma pārbaudes;
- 130.4. pārbaudes lidojums ar attiecīgas kategorijas gaisa kuģi, pildot gaisa kuģa kapteiņa, lidotāja stūrmaņa, lidotāja inženiera vai lidotāja radiooperatora pienākumus un uzdevumus (manevrus), kas nepieciešami kvalifikācijas atzīmes iegūšanai;
- 130.5. maršruta lidojums, ja tāds nepieciešams attiecīgas kvalifikācijas atzīmes iegūšanai;
- 130.6. pēclidojuma novērtēšana (atestācija).
131. Šo noteikumu 130.4. un 130.5.apakšpunktā minētos eksāmena posmus var apvienot.
132. Pretendents praktiskā eksāmena pirmslidojuma sagatavošanās posmā:
- 132.1. iegūst un izvērtē informāciju par meteoroloģisko apstākļu atbilstību plānotā lidojuma veikšanai;
- 132.2. veic aeronavigācijas situācijas analīzi;
- 132.3. iesniedz lidojumu plānu gaisa satiksmes vadības dienestam, ja attiecīgā lidojuma veikšanai ir nepieciešams lidojuma plāns;
- 132.4. pārbauda gaisa kuģa tehnisko stāvokli un gaisa kuģi nepieciešamo dokumentāciju.
133. Ja pretendents izpilda visus šo noteikumu 132.punktā minētos uzdevumus, eksaminētājs atļauj pretendentam veikt pārbaudes lidojumu.
134. Pārbaudes lidojums ir sadalīts vairākās daļās. Pārbaudes lidojuma katras daļas laikā pretendents izpilda noteiktus uzdevumus (manevrus). Katru uzdevumu atļauts izpildīt ne vairāk kā divas reizes, lai tas tiktu uzskatīts par nokārtotu. Praktiskais eksāmens ir jānokārto sešu mēnešu laikā pēc pirmā praktiskā eksāmena uzdevuma uzsākšanas dienas.
135. Pārbaudes lidojuma daļa ir uzskatāma par nokārtotu, ja ir izpildīti visi tās uzdevumi un pretendents ir apliecinājis, ka spēj:
- 135.1. pilotēt gaisa kuģi (darboties apkalpes sastāvā) atbilstoši iegūstamajai kvalifikācijai;
- 135.2. apzināt iespējamās apdraudējuma un novērst pieļautās kļūdas;
- 135.3. izpildīt visus lidojuma uzdevumus (manevrus);
- 135.4. lidojumā sekmīgi izmantot pieejamo aeronavigācijas informāciju;
- 135.5. vadīt gaisa kuģi tā, lai nodrošinātu visu procedūru un manevru sekmīgu izpildi;
- 135.6. gatavojoties lidojumam un lidojuma laikā pārliecinoši komunicēt ar citiem gaisa kuģa apkalpes locekļiem un gaisa satiksmes vadības dienestiem.
136. Ja pretendents pārbaudes lidojumu laikā nenokārto:
- 136.1. vienu no praktiskā eksāmena daļām, pretendents atkārtotā praktiskā eksāmena laikā izpilda nenokārtoto pārbaudes lidojuma daļu;
- 136.2. divas vai vairāk daļas, pretendents atkārtoti kārtot visu praktisko eksāmenu.
137. Pretendents, kas praktisko eksāmenu nav nokārtojis divas reizes, to var kārtot atkārtoti, ja apgūta papildu mācību lidojumu programma Civilās aviācijas aģentūras noteiktā apjomā.

11. Noslēguma jautājums

138. Lidojumu apkalpes locekļu apliecības, ko Civilās aviācijas aģentūra izsniegusi līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, ir derīgas līdz īsākajam no šādiem termiņiem:
- 138.1. lidojumu apkalpes locekļa apliecības derīguma termiņa beigām;
- 138.2. lidojumu apkalpes locekļa apliecībā iekļautās kvalifikācijas atzīmes derīguma termiņa beigām.

Ministru prezidents V.Dombrovskis
Satiksmes ministrs U.Augulis

1.pielikums Ministru kabineta 2011.gada 18.janvāra noteikumiem Nr.51

Lidojumu apkalpes locekļa apliecības paraugs

<p>Name and logo of issuing authority Izdevējsiēšanas nosaukums un logo (Angļu un latviešu valodā)</p> <p>FLIGHT CREW LICENCE</p> <p>LIDOJUMU APKALPES LOCEKĻA APLIECĪBA</p> <p>Issued in accordance with Izsniegta saskaņā ar</p>	<p>I State of issue / Izdevējsiēstis Republic of Latvia / Latvijas Republika</p>	<p>II Name of licence / Apliecības nosaukums</p> <table border="1"> <tr> <td>Licence Apliecība</td> <td>Initial issue Pirmā izdošana</td> <td>Country code Valsts kods</td> </tr> <tr> <td></td> <td>dd/mm/yyyy</td> <td>LVA</td> </tr> </table>	Licence Apliecība	Initial issue Pirmā izdošana	Country code Valsts kods		dd/mm/yyyy	LVA	<p>IX Derīgums</p> <ul style="list-style-type: none"> - Šī apliecība ir derīga līdz dd/mm/yyyy - Šis apliecības turētājs drīkst realizēt savas tiesības tikai tad, ja viņam ir derīga veselības apliecība. - Šis apliecības turētājs drīkst realizēt savas tiesības gaisa kuģī, kas reģistrēts Latvijas Republikā vai citā ICAO dalībvalstī, kura atzinusi šo apliecību. - Šis apliecības turētājam savā identitāte jāpierāda ar personu apliecinošu dokumentu ar fotogrāfiju.
	Licence Apliecība	Initial issue Pirmā izdošana	Country code Valsts kods						
		dd/mm/yyyy	LVA						
	<p>III Licence number / Apliecības numurs</p>		<p>IX Validity</p> <ul style="list-style-type: none"> - This licence is to be re-issued not later than dd/mm/yyyy - The privileges of the licence shall be exercised only if the holder has a valid medical certificate for the required privilege. - The licence holder is entitled to exercise licence privileges on aircraft registered in the Republic of Latvia, or in other ICAO Contracting State, subject to acceptance by that State. - A document containing a photo shall be carried for the purposes of identification of the licence holder. 	<p>XII Radiotelephony privileges</p> <p>-</p> <p>Radiotelefonta sakaru tiesības</p> <p>-</p>					
	<p>IV Name and surname of licence holder / Apliecības turētāja uzvārds un vārds</p>			<p>XIII Remarks / Piezīmes</p> <p>-</p>					
	<p>IVa) Date of birth / Dzimšanas datums dd/mm/yyyy</p>								
	<p>XIV Place of birth / Dzimšanas vieta</p>								
	<p>V Address / Adrese:</p>								
	<p>VI Nationality / Pilsonība</p>								
	<p>VII Signature of licence holder / Apliecības turētāja paraksts</p>								
<p>VIII Issuing Authority / Izdevējsiēstis Civil Aviation Agency of the Republic of Latvia / Latvijas Republikas Civilās aviācijas aģentūra ***</p>									
<p>X Signature of issuing officer and date / Izdevēja paraksts un datums _____ Name / vārds, uzvārds dd/mm/yyyy</p>									
<p>XI Seal or stamp of issuing authority Izdevēja zīmogs vai spiedogs</p>									

2. Praktiskā eksāmena kārtošanas laiks.

Nr.p.k.	Praktiskais eksāmens	Amatierpilots	Privātpilots	Lidotājs stūrmanis	Lidotājs inženieris	Lidotājs radioteleфона operators
1.	Ministru kabineta 2011.gada 18.janvāra noteikumu Nr.51 "Noteikumi par civilās aviācijas gaisa kuģu lidojumu apkalpes locekļu sertificēšanu" (turpmāk – noteikumi) 130.1., 130.2. un 130.3.apakšpunktā noteiktais posms	ne mazāk kā 1 stunda	ne mazāk kā 1 stunda	ne mazāk kā 1 stunda	ne mazāk kā 1 stunda	ne mazāk kā 1 stunda
2.	Noteikumu 130.4. un 130.5.apakšpunktā noteiktais posms	ne mazāk kā 1 stunda	ne mazāk kā 1 stunda 30 minūtes*	ne mazāk kā 2 stundas	ne mazāk kā 2 stundas	ne mazāk kā 2 stundas
3.	Noteikumu 103.6.apakšpunktā noteiktais posms	ne mazāk kā 30 minūtes	ne mazāk kā 30 minūtes	ne mazāk kā 30 minūtes	ne mazāk kā 30 minūtes	ne mazāk kā 30 minūtes

Piezīme. * Neattiecas uz privātpilotiem, kas pretendē uz SPL kvalifikācijas atzīmi, lai pilotētu planieri, un BPL (S), BPL (M), BPL (L) kvalifikācijas atzīmi. Privātpilotiem, kas pretendē uz SPL kvalifikācijas atzīmi, lai pilotētu planieri, un BPL (S), BPL (M), BPL (L) kvalifikācijas atzīmi, noteikumu 130.4. un 130.5.apakšpunktā minētais praktiskā eksāmena posms ilgst ne mazāk kā vienu stundu.

Satiksmes ministrs U.Augulis